

Regeringskansliet
Socialdepartementet
103 33 Stockholm

Yttrande över delbetänkandet En stärkt försörjningsberedskap för hälso- och sjukvården (SOU 2021:19)

Er beteckning: S2021/03085

Sammanfattning

Länsstyrelsen i Västmanland har beretts möjlighet att lämna synpunkter på ovan angivna remiss.

Då Länsstyrelsen inte har ett utpekat ansvar inom hälso-sjukvård - undantaget hantering av jodtabletter för beredskap vid kärnenergiolyckor - lämnas synpunkterna därutöver primärt utifrån ett totalförsvarsperspektiv.

Länsstyrelsen ställer sig i huvudsak positiv till utredningens förslag.

5.3 Ett system för att stärka försörjningsberedskapen

Länsstyrelsen i Västmanland vill här understryka sitt stöd till utredningens konstaterande om beredskapslagringens betydelse för Sverige, avseende att bygga och driftsätta nödvändig förmåga på flera fronter, i kris och krig.

5.4.3 Ändrat bemyndigande att meddela föreskrifter om hälso- och sjukvård i krig

Socialstyrelsen föreslås enligt utredningen, *Struktur för ökad motståndskraft (SOU 2021:25)*, bli en myndighet med sektorsansvar för beredskapssektorn Hälsa, vård och omsorg. Socialstyrelsen föreslås inom beredskapssektorn få en inriktande och ledande roll. Samtidigt föreslås civilområdescheferna få till uppgift att vid höjd beredskap besluta om omprioritering av sjukvårdsresurser. Detta påvisar den överhängande risken för målkonflikter mellan geografiskt områdesansvar och sektorsansvar. Just i det specifika fallet gäller det sjukvården men liknande målkonflikter kommer sannolikt riskera att uppstå även inom resterande sektorer.

8.9 Lagerhållningens omfattning

Länsstyrelsen i Västmanland stöder förslaget om huvudregel för lageromfattning av sjukvårdsprodukter i Sverige, motsvarande sex månaders normalförbrukning.

Totalförsvarspropositionen föreslår förvisso motsvarande tre månader - men en utökning bedöms som klokt.

9.5.1 Lagerhållning ska ske i Sverige i utrymmen som kan tillsynas

Utredningens förslag om att sjukvårdsprodukter som omfattas av lagerhållningsskyldighet ska lagerhållas i Sverige och lagerhållningen ska ske i utrymmen som tillsynsmyndigheten har tillträde till enligt lagen, tillstyrkes till fullo av Länsstyrelsen i Västmanland.

12.4.1 Ransoneringslagen

Länsstyrelsen i Västmanland delar utredningens bedömning att ransoneringslagen skulle behöva moderniseras och behoven ses över för att den ska kunna bli ett effektivt verktyg även vid fredstida krissituationer och konstaterar att detta behöver jämkas med de krav som länsstyrelserna har att hantera utifrån lagen vid höjd beredskap.

12.4.9 Nationellt mandat att omfördela resurser inom hälso- och sjukvårdssektorn vid fredstida kriser och höjd beredskap

Länsstyrelsen vill särskilt påpeka vikten av att nyttja redan etablerade och befintliga kontaktvägar. Inom Länsstyrelsens geografiska område finns väl etablerade forum för samverkan, samordning, kommunikation och ledning. Dessa är väl fungerande just för att de används i vardagen. Genom att utgå från befintliga former och förbättra och stärka dessa kan samverkan och samordning förtydligas på samtliga nivåer. Detta för att säkerställa fortsatt engagemang från respektive Länsstyrelser samt gemensam planering i fred och gemensam inriktning och agerande vid höjd beredskap.

12.5.1 Förfogande

Länsstyrelsen i Västmanland önskar i sammanhanget poängtera att förfogandelagstiftningen är en viktig förutsättning för att i fred tillsammans med ansvariga aktörer kunna planera för höjd beredskap och krigets krav.

14.3.2 Kompletterings- och extrautdelning av jodtabletter

Länsstyrelsen i Västmanland förordar att öppenvårdsapoteken åläggs lagerhålla och förbereda för kompletteringsutdelning av jodtabletter samt relevant informationsmaterial. Genom en sådan ordning säkerställs och tryggas uppfyllda krav för förvaring och utlämnande.

14.3.5 En framtida ordning för upphandling och lagerhållning av jodtabletter

Länsstyrelsen i Västmanland stöder utredningens förslag om att en central myndighet ska tilldelas ansvaret för samordning av jodtableternas upphandling och lagerhållning.

Vidare delas utredningens bedömning om att länsstyrelserna fortsatt bör ansvara för program för räddningstjänsten, planera för extrautdelning samt att tillhandahålla korrekta adressuppgifter för förhandsutdelningen. Ansvaret för den informationsfolder som ska distribueras med jodtableterna bör dock ligga kvar på länsstyrelserna som vid framtagandet av foldern bör samverka med Myndigheten för samhällsskydd och beredskap, Strålskyddsmyndigheten och Socialstyrelsen.

De som medverkat i beslutet

I detta ärende där Landshövding Mino Akhtarzand varit beslutande har handläggare Jan Jäder varit föredragande. I ärendets slutliga handläggning har även länsråd Ulrica Gradin medverkat.

Denna handling har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrift.

Så här hanterar Länsstyrelsen personuppgifter

Information om hur vi hanterar dessa finns på www.lansstyrelsen.se/dataskydd.